

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ & ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΤΡΙΤΗ 7 ΙΟΥΝΙΟΥ 2022
ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ**

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

- A.1 α. Σωστό β. Λάθος γ. Σωστό δ. Σωστό ε. Λάθος
A.2 1. δ 2. γ

ΘΕΜΑ Β

B.1 α) σχολικό βιβλίο σελίδες 10 – 11

Οι βασικοί λόγοι που συντελούν στον πολλαπλασιασμό και την εξέλιξη των αναγκών είναι οι εξής:

1. **Η τεχνολογία.** Αποτέλεσμα της τεχνολογικής προόδου είναι η συνεχής ανακάλυψη νέων προϊόντων. Από τα νέα αυτά προϊόντα, άλλα καλύπτουν περισσότερο ικανοποιητικά τις ήδη υπάρχουσες ανάγκες, όπως η ηλεκτρονική φωτογραφική μηχανή, και άλλα δημιουργούν νέες ανάγκες, όπως ο ηλεκτρονικός υπολογιστής.

2. **Η μίμηση.** Η έμφυτη τάση των ανθρώπων να μιμούνται τους άλλους συντελεί στη δημιουργία νέων αναγκών. Για παράδειγμα, η κατανάλωση χριστουγεννιάτικων δέντρων στη χώρα μας είναι αποτέλεσμα μίμησης εθίμου άλλης χώρας.

3. **Η συνήθεια.** Η τάση των ανθρώπων να ζητούν την επανάληψη μιας απόλαυσης από τη χρησιμοποίηση ενός αγαθού οδηγεί τελικά στην ανάγκη γι' αυτό το αγαθό. Οι άνθρωποι συνηθίζουν εύκολα σε νέα προϊόντα, όταν τα χρησιμοποιήσουν αρκετές φορές. Ακούμε συχνά την έκφραση “το συνήθισα και μου έγινε ανάγκη”.

4. **Η διαφήμιση.** Η διαφήμιση επιδρά ψυχολογικά στον καταναλωτή και του δημιουργεί την επιθυμία απόκτησης αγαθών, δηλαδή δημιουργία αναγκών που διαφορετικά δε θα υπήρχαν. Η τεράστια ανάπτυξη των μέσων μαζικής επικοινωνίας και κυρίως η τηλεόραση έδωσαν στη διαφήμιση τη δυνατότητα να πλησιάζει τον καταναλωτή, ανεξάρτητα από ηλικία, και να του “επιβάλλει” νέα προϊόντα, αυξάνοντας τις ανάγκες του και οδηγώντας τον σε “υπερκατανάλωση”.

β) σχολικό βιβλίο σελίδα 11 (χωρίς τα παραδείγματα)

Οι ανάγκες ως σύνολο είναι απεριόριστες ή ακόρεστες, αλλά κάθε μια ανάγκη ξεχωριστά υπόκειται σε προσωρινό κορεσμό. Αυτό σημαίνει ότι σε μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο, όσο αυξάνεται η ποσότητα ενός συγκεκριμένου αγαθού που χρησιμοποιείται για την ικανοποίηση μιας ανάγκης, τόσο η ένταση αυτής της ανάγκης μειώνεται, ώσπου επέρχεται πλήρης ικανοποίηση ή κορεσμός. Αυτός ο κορεσμός είναι προσωρινός. Η ταχύτητα με την οποία επέρχεται ο κορεσμός μιας ανάγκης είναι θέμα υποκειμενικό, δηλαδή διαφέρει από άτομο σε άτομο.

ΘΕΜΑ Γ

Γ.1 Το άτομο Α καταθέτει 20.000 ευρώ.

Η τράπεζα κρατά ως ρευστά διαθέσιμα : $\frac{10}{100} \cdot 20.000 = 2.000$ ευρώ

Η τράπεζα δανειοδοτεί το άτομο Β με το ποσό : $20.000 - 2.000 = 18.000$ ευρώ

Το άτομο Β καταθέτει 18.000 ευρώ.

Η τράπεζα κρατά ως ρευστά διαθέσιμα : $\frac{10}{100} \cdot 18.000 = 1.800$ ευρώ

Η τράπεζα δανειοδοτεί το άτομο Γ με το ποσό : $18.000 - 1.800 = 16.200$ ευρώ

Η ποσότητα χρήματος που δημιούργησε η τράπεζα είναι : $18.000 + 16.200 = 34.200$ ευρώ.

Γ2. Το άτομο Α καταθέτει 20.000 ευρώ.

Η τράπεζα κρατά ως ρευστά διαθέσιμα : $\frac{5}{100} \cdot 20.000 = 1.000$ ευρώ

Η τράπεζα δανειοδοτεί το άτομο Β με το ποσό : $20.000 - 1.000 = 19.000$ ευρώ

Το άτομο Β καταθέτει 19.000 ευρώ.

Η τράπεζα κρατά ως ρευστά διαθέσιμα : $\frac{5}{100} \cdot 19.000 = 950$ ευρώ

Η τράπεζα δανειοδοτεί το άτομο Γ με το ποσό : $19.000 - 950 = 18.050$ ευρώ

Η ποσότητα χρήματος που δημιούργησε η τράπεζα είναι : $19.000 + 18.050 = 37.050$ ευρώ.

Αν η τράπεζα μειώσει το ποσοστό ρευστών διαθέσιμων από 10% σε 5%, η ποσότητα χρήματος που θα δημιουργήσει, θα **αυξηθεί** κατά $37.050 - 34.200 = 2.850$ ευρώ.

Γ3. Ο τύπος που θα χρησιμοποιηθεί είναι: $K_n = K_0 \cdot (1 + i)^n$

όπου $K_0 = 20.000$ ευρώ, $i = 0,02$ και $n = 2$ έτη

$K_2 = 20.000 \cdot (1 + 0,02)^2 = 20.000 \cdot 1,0404 = 20.808$ ευρώ.

Στο τέλος του δεύτερου έτους θα πάρει 20.808 ευρώ.

Το ποσό των τόκων που προκύπτουν από την κατάθεση είναι $20.808 - 20.000 = 808$ ευρώ.

ΘΕΜΑ Δ**Δ1. Για το έτος 2019**

$$\kappa.κ.πρ.ΑΕΠ_{2019} = \frac{ΑΕΠ_{2019 \text{ στ.τιμ. } 2019}}{\text{Πληθυσμός}_{2019}} \Leftrightarrow ΑΕΠ_{2019 \text{ στ.τιμ. } 2019} = 345.600 \text{ χρηματικές μονάδες}$$

$$ΑΕΠ_{2019 \text{ τρ.τιμ.}} = ΑΕΠ_{2019 \text{ στ.τιμ. } 2019} = 345.600 \text{ χρηματικές μονάδες (επειδή έτος βάσης 2019)}$$

$$ΑΕΠ_{2019 \text{ τρ. τιμ}} = P_{2019} \cdot Q_{2019} \Leftrightarrow 345.600 = P_{2019} \cdot 17.280 \Leftrightarrow P_{2019} = 20 \text{ χρηματικές μονάδες}$$

$$\text{Εργ.δυν.}_{2019} = \text{Απασχ.}_{2019} + \text{Άνεργοι}_{2019} \Leftrightarrow 720 = 612 + \text{Άνεργοι}_{2019} \Leftrightarrow \text{Άνεργοι}_{2019} = 108 \text{ άτομα}$$

$$\text{Ποσοστό ανεργίας}_{2019} = \frac{\text{Άνεργοι}_{2019}}{\text{Εργ. δυναμ.}_{2019}} \cdot 100 = \frac{108}{720} \cdot 100 = 15\%$$

Για το έτος 2020

$$ΑΕΠ_{2020 \text{ τρ.τιμ}} = P_{2020} \cdot Q_{2020} = 24 \cdot 20.000 = 480.000 \text{ χρηματικές μονάδες}$$

$$ΑΕΠ_{2020 \text{ στ.τιμ. } 2019} = \frac{Α.Ε.Π.}_{\Delta.Τ.}_{2020 \text{ τρ.τιμ.}} \cdot 100 = \frac{480.000}{120} \cdot 100 = 400.000 \text{ χρηματικές μονάδες}$$

$$\kappa.κ.πρ.ΑΕΠ_{2020} = \frac{ΑΕΠ_{2020 \text{ στ.τιμ. } 2019}}{\text{Πληθυσμός}_{2020}} \Leftrightarrow \text{Πληθυσμός}_{2020} = \frac{400.000}{400} = 1.000 \text{ άτομα}$$

$$\text{Ποσ. ανεργ.}_{2020} = \frac{\text{Άνεργοι}_{2020}}{\text{Εργ. δυναμ.}_{2020}} \cdot 100 \Leftrightarrow 12 = \frac{90}{\text{Εργ. δυναμ.}_{2020}} \cdot 100 \Leftrightarrow \text{Εργ.δυν.}_{2020} = 750 \text{ άτομα}$$

$$\text{Εργ.δυν.}_{2020} = \text{Απασχ.}_{2020} + \text{Άνεργοι}_{2020} \Leftrightarrow 750 = \text{Απασχ.}_{2020} + 90 \Leftrightarrow \text{Απασχ.}_{2020} = 660 \text{ άτομα}$$

	2019	2020
Τιμή	20	24
Ποσότητα	17.280	20.000
Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές	345.600	480.000
Δείκτης τιμών (%)	100	120
Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές	345.600	400.000
Κατά κεφαλήν πραγματικό Α.Ε.Π.	360	400
Πληθυσμός (αριθμός ατόμων)	960	1.000
Εργατικό δυναμικό (αριθμός ατόμων)	720	750
Απασχολούμενοι (αριθμός ατόμων)	612	660
Άνεργοι (αριθμός ατόμων)	108	90
Ποσοστό ανεργίας (%)	15	12

Δ2. Ως ρυθμός πληθωρισμού υπονοείται η ποσοστιαία μεταβολή των τιμών ή των δεικτών τιμών / αποπληθωριστών Α.Ε.Π. (παρότι έχει επισημανθεί πολλές φορές ότι είναι η ποσοστιαία μεταβολή του δείκτη τιμών καταναλωτή), οπότε έχουμε:

$$\text{Ρυθμός πληθωρισμού} = \frac{\Delta T_{2020} - \Delta T_{2019}}{\Delta T_{2019}} \cdot 100 = \frac{120 - 100}{100} \cdot 100 = 20\%.$$

Δ3. Πραγματική μεταβολή Α.Ε.Π. = $\text{ΑΕΠ}_{2020 \text{ στ. τιμ. 2019}} - \text{ΑΕΠ}_{2019 \text{ στ. τιμ. 2019}}$
= $400.000 - 345.600 = 54.400$ χρηματικές μονάδες.

$$\begin{aligned} \text{Πραγματική ποσοστιαία μεταβολή Α.Ε.Π.} &= \frac{\text{ΑΕΠ}_{2020 \text{ στ. τιμ. 2019}} - \text{ΑΕΠ}_{2019 \text{ στ. τιμ. 2019}}}{\text{ΑΕΠ}_{2019 \text{ στ. τιμ. 2019}}} \cdot 100 \\ &= \frac{400.000 - 345.600}{345.600} \cdot 100 = 15,7\%. \end{aligned}$$

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΜΑΡΙΝΟΣ οικονομολόγος – εκπαιδευτικός – www.economics.edu.gr